

गोतमचरियं

(प्रस्तुत पाठात तथागताच्या जन्मापासून तर महापरिनिर्वाणापर्यंतच्या महत्वपूर्ण प्रसंगाचे सुंदर रितीने वर्णन केले आहे.
‘गोतमचरियं’ म्हणजे गौतमाची एकंदर जीवन चर्चा होय.)

हिमवन्त पस्सतो, कोसलेसु निकेतनो।
साकियानाम जातिया, धनविरियेन सम्पन्ना॥

तस्स सक्यानं गामे, जनपदे लुम्बिनीवने।
बोधिसतो मनुस्सानं, हित्तसुखायं जातो॥

सो सब्बस्स अत्थस्स, सिध्दी कता’ति।
तस्स सिध्दत्थ नाम अकंसु॥

तस्स महेसिनो, सुधोदन नाम पिता।
बुधस्स माता पन माया नामा॥

कस्सप सुगतं चे मे, सम्बुध्दे चतुर्वीसती।
आराधेत्वा महावीरो, तेहि बोधाय व्याकतो॥

पुरेत्वा पारमि सब्बा, पत्वा सम्बोधिमुत्तमं।
उतमो गोतमो बुध्दो, सते दुक्खा पमोचयि॥

मगधेसु उरुवेलायं, बोधिमुले महामुनी।
वेसाखपुण्णमायं सो, पतो सम्बोधिमुत्तमं॥

ततो सताहस्सन्तरं, वाराणसिं गन्त्वा।
पञ्चवग्निये भिक्खुं, पुरतो धम्मचक्रपवत्तयि॥

तत्थ वस्सं वसन्तो, भिक्खुसङ्घं सन्निपतित्वा।
मज्जमंडले चारिकं, कत्वा धम्मचिरटी’ ति॥

एवं पञ्चनेतो जिनो, पञ्चताळीस समाप्तमो।
ठत्वा सब्बानि किञ्चानि, कत्वा लोकस्स सब्बथा॥

कुसिनारायं यमकसालानं अन्तरे वने।
वेसाखपुण्णमाय सो, दिपो लोकस्स निष्पुतो॥

(खुदकनिकाय – चरिया पिटक १५)

पस्सत - बाजुला.

निकेतन - निवास.

सिध्दिकला -प्राप्त केले.

अकंसु - केले.

व्याकृत - व्याख्यात.

पारमि - पारमिता, पूर्णत्व.

पमोच्च - मुक्त करणे.

सन्निपतित्वा – एकत्र येवुन.

प्रश्न १ : खालील पालि प्रश्नांची पालि भाषेत उत्तरे लिहा-

१. सिध्दत्थ पिता नाम किं अथि ?
  २. सिध्दत्थ माता नाम किं अथि ?
  ३. सिध्दत्थेव कुहिं बोधि पापुणि ?
  ४. सिध्दत्थस्स महापरिनिब्बानं कुहिं होति ?

प्रश्न २ : नामास रूपे लिहा-

मनुस्सानं, बुधस्स, सुगतं, लोकस्स, भिकर्खुं

3